

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TÜRKİYE ODALAR VE
BORSALAR BİRLİĞİ
BİLGİ HİZMETLERİ
DAİRESİ

İÇİNDEKİLER

- 1 BİT 2009 - 2010 AB Çalışma Programı
- 2 İnternet Vergi İndirimi TBMM'de Kabul Edildi
- 2 Kriz Domain Kayıtlarını da Etkiledi
- 3 Savunmada Dışa Bağımlılık Azalıyor
- 3 NATO'nun Bilgilerini Türk Kriptosu Koruyacak
- 4 Mayına Dayanıklı Araç
- 4 Birinci WIMAX Türkiye Konferansı Yapıldı
- 5 Liderler İçin En İyi Şirketler Araştırmasında Söz Teknoloji Şirketlerinin
- 6 İnternet Dolandırıcılığı Uyuşturucuyu Geçti
- 7 PC Dergiciliği ve Teknolojik Gelişmeler

TOBB BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ AYLIK BÜLTENİ MART 2009 YIL 4 SAYI 39

BİT 2009 - 2010 AB ÇALIŞMA PROGRAMI

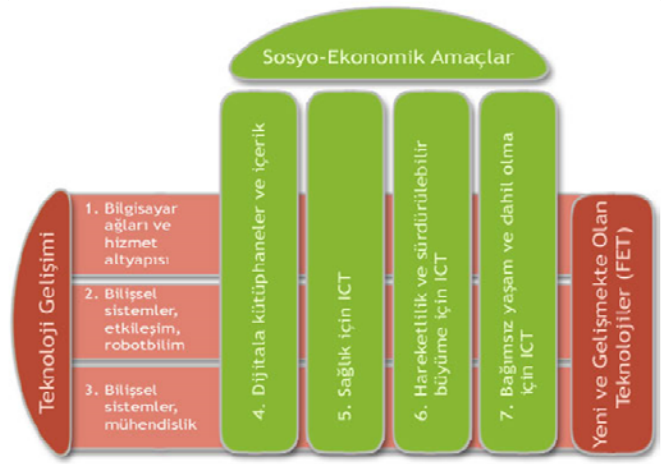
"İşbirliğini" konu alan ve 2007-2013 yılları arasında gerçekleştirilmesi planlanan 7. Çerçeve Programının BİT temasına yönelik çalışma programı Avrupa Komisyonu tarafından yayınlandı.

Söz konusu program, 2009 ve 2010 son tarihli teklifler için yapılan çağrılara yönelik öncelikleri tanımlamakta. Program, bu çağrılara cevap veren tekliflerin değerlendirilmesi sırasında kullanılacak kriterleri de içermektedir. Çalışma programının genel amaçları ise programda şu şekilde yer alıyor:

"Avrupa sanayinin rekabet gücünü artırmak ve toplum ile ekonominin taleplerinin karşılanabilmesi amacıyla BİT'de gelecekte meydana gelecek gelişmeler üzerine ustalaşmak ve bunları şekillendirmek. Konuyla ilgili yapılacak faaliyetler, Avrupa'nın bilimsel ve teknoloji temelini kuvvetlendirmeye ve

BİT alanında küresel liderliğini mümkün kılmaya devam edecek; BİT kullanımı yoluyla ürün, hizmet ve süreç inovasyonu ile yaratıcılığı teşvik etmeye yardımcı olacak; ayrıca, BİT'de sağlanacak ilerlemenin Avrupa vatandaşları, işletmeler, sanayi ve hükümetler için faydalı olmasını mümkün kılacak.

Konuya ilişkin faaliyetlerin dijital bölünme ve sosyal dışlanmanın önüne geçilmesine de yardımcı olacağı öngörülmektedir."

Sözü geçen çağrılar için belirlenen içerik alanları arasında ise:

- Yaygın ve güvenilir ağ ve hizmet altyapıları,
- Bilişsel sistemler, robotbilim ve etkileşim,
- Bileşenler, sistemler, mühendislik,
- Dijital kütüphaneler ve içerik,
- Sürdürülebilir ve kişiselleştirilmiş sağlık hizmetleri
- Hareketlilik, sürdürülebilir çevre ve enerji verimliliği için BİT ve
- Bağımsız yaşam, dâhil edilme ve yönetim başlıkları yer almaktadır.

Çalışma Programının düzenli olarak güncelleneceği ifade edilmektedir.

AB ülkeleri, 7. Çerçeve Programı süresi boyunca kullanılmak üzere 9.1 milyar avroluk bir kaynak ayırdı ki bu boyutlarda bir finansman da İşbirliği programını FP7

dâhilindeki en büyük araştırma teması kılacaktır. Çerçeve Programı tarafından desteklenen faaliyetler bir dizi 'finansman projesi' ile finanse edilecektir. Bu projeler, Çerçeve Programı süresince uygulanacak olan uygulamaların finansmanı için ya tek başına ya da gruplar halinde kullanılacaktır ve Çalışma Programında, İşbirliği Projeleri, Mükemmeliyet Ağları, Koordinasyon ve Destek Faaliyetleri şeklinde belirtilmektedir.

7. Çerçeve Programı ile ilgili daha fazla bilgi ve programın tam metnini <http://cordis.europa.eu/fp7/ict/> adresinden edinebilirsiniz.

<http://www.fp7.org.tr/home.do?sessionId=D8D8F9422E002BF54849196F51B2A7E7?ot=10&lang=en&sid=3221&pid=0>

aclan.aker@tobb.org.tr

İNTERNET VERGİ İNDİRİMİ TBMM'DE KABUL EDİLDİ

Ekonomik krizi önlemeye ilişkin düzenlemeler içeren ve bazı kanunlarda değişiklik yapan tasarı kabul edilerek yasalaştı. İnternet vergisi yüzde 5'e düştü.

Yasaya göre, internet hizmetlerinin vergisi indiriliyor. Kablolu, kablosuz ve mobil internet servis sağlayıcılığı hizmetine ilişkin Özel İletişim Vergisi yüzde 15'ten yüzde 5'e indirilecek.

Ön ödemeli kart satışları dahil, her çeşit telekomünikasyon işletmeciliği kapsamındaki tesis, devir, nakil ve haberleşme hizmetleri, radyo ve televizyon yayınlarının uydu platformu ve kablo ortamından iletilmesine ilişkin hizmetler ile kablolu ve kablosuz internet servis sağlayıcılığı hizmeti kapsamına girmeyen, diğer telekomünikasyon hizmetlerinden yüzde 15 Özel İletişim Vergisi alınacak.

Söz konusu hizmetlerin birlikte veya birbiriyle bağlantılı olarak verilmesi halinde, her hizmet tabi olduğu oran üzerinden vergilendirilecek.

Bakanlar Kurulu, yüzde 25 ve yüzde 15 oranlarını ayrı ayrı veya birlikte yüzde 5'e, yüzde 5 oranı ise sifıra kadar indirmeye veya belli oranlarda artırmaya yetkili olacak. Bundan sonra elektronik ortamda birlikte alınabilecek muhtasar beyannameler ile sigorta prim bildirgelerinden sadece muhtasar beyanname için 20 lira damga vergisi tahsil edilecek.

TELEKOMEDYA

KRİZ DOMAIN KAYITLARINI DA ETKİLEDİ

Süregelen global ekonomik yavaşlamanın, domain kaydı işini de negatif yönde etkilediği açıklandı. Ya da en azından VeriSign'ın yaptığı kayıtlarda azalma görülüyor.

VeriSign'ın 4.cü çeyrek sonuçları açıklanırken, Başkan Jim Bidzos, Verisign'ın domain işine yönelik renkli yorumlarda bulundu.

Bidzos, VeriSign'ın 2008 4.çeyrekte 6.3 milyon yeni domain kaydı yaptığını belirtirken, 2007'nin aynı döneminde rakamın 7.5 milyon, dolayısıyla % 16 azalma olduğuna da işaret etti.

Bidzos yatırımcı toplantısında "Yeni domain kaydı işindeki gerileme beklenen bir şeydi. Bu gerileme domainlerdeki zayıflığın sürüp gittiğini gösteriyor. Earnings Per Click ya da EPC gibi online reklam networkleri domain kayıtlarını da azaltıyor." dedi.

Bidzos, normalde 1.çeyreğin en güçlü çeyrek olarak yaşandığını söyledi ve mevcut domainlerin pek çoğunun yenilenmeyeceğini tahmin ettiklerini açıkladı.

VeriSign, internetin merkezindeki kök DNS sunucuları yönetiyor. Bidzos VeriSign'ın DNS altyapısında günlük 50 milyar DNS talebi ile lider durumunda.

TURK.INTERNET

SAVUNMADA DIŞA BAĞIMLILIK AZALIYOR

Türk savunma sanayii şirketlerinin savunma alanındaki tedarik projelerinde sağladığı yurt içi üretim katkısı giderek artıyor.

Son yıllarda savunma sanayii alanında önemli bir ivme kazanan Türk savunma şirketlerinin bu başarısı sonrasında gelen süreçte, tedarik amaçlı savunma yatırımlarında yurt içi geliştirme projelerinin payı yüzde 58 olarak gerçekleşti. Savunma Sanayii Müsteşarlığının, (SSM) 2009 yılı Performans programına göre, gündemdeki savunma sanayii projelerinin önemli bölümü Türk savunma şirketlerince yurt içi geliştirme modeli esas alınarak gerçekleştirilecek. Programa göre, SSM tarafından yürütülen ve sözleşmesi imzalanmış 74 adet tedarik projesinin bedeli toplam 24 milyar 341 milyon 385 bin 775 TL olarak hesaplandı. Toplam sözleşme bedelinin proje modellerine göre, proje bedelinin yüzde 58 oranındaki bölümü yurt içi geliştirme yöntemi ile gerçekleştirilirken, projelerin yüzde 24'lük oranındaki kısmının ortak üretim, yüzde 16'lık kısmının hazır alım ve yüzde 2'lik bölümü de konsorsiyumlar tarafından yapılacaktır. Savunma sanayii alanında dışa bağımlılığı büyük ölçüde önleyen yurt içi geliştirme modeli, "geliştirme faaliyetinin yurt içi yüklenici firma tarafından yapıldığı, ortaya çıkan ürünün fikri ve sınai mülkiyet haklarının tümüyle ülkeye ait olduğu bir tedarik yaklaşımı" olarak tanımlanıyor. Bu arada son yıllarda savunma alanında araştırma-geliştirme (arge) faaliyetlerine büyük önem veren Savunma Sanayii Müsteşarlığının da gündeminde toplam 49 proje bulunduğu bildirildi. Araştırma-Geliştirme faaliyetlerinin yüzde 86 oranındaki bölümü Savunma Sanayii Müsteşarlığının Network bilgi uydusu, sensör sistemleri, yüzde 20'si sistem entegrasyonu, yüzde 15'i elektronik harp ile yüzde 2'lik kısmı ise füze güdüm kontrol projelerine ait bulunuyor. 4 ayrı alan altında toplanan SSM'nin araştırma-geliştirme faaliyetleri için 282 milyon 928 bin liralık bir harcama yapılması öngörülüyor.

DÜNYA

NATONUN BİLGİLERİNİ TÜRK KRİPTOSU KORUYACAK

TÜBİTAK araştırmacıları, tamamen milli ve özgün tasarımıyla, NATO'ya üye ülkeler arasında gizli bilgi ve belgelerin saklanmasıyla yüksek güvenlik sağlayan cihaz geliştirdi.

TÜBİTAK'ın Gebze'deki Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü'nde (UEKAE) görevli bir yetkili, NATO'nun, "gizli ve daha alt dereceli bilgilerinin güvenli olarak taşınmasını sağlamak" amacıyla 2007'de duyurduğu ihtiyacına yönelik, TÜBİTAK UEKAE'nin başlattığı Ar-Ge çalışmalarında SIR adı verilen güvenli USB bellek cihazının geliştirildiğini bildirdi. SIR sayesinde bilginin şifreli saklanabildiğini, cihazın kaybolması durumunda bile bellekteki gizli bilgiye ulaşılamayacağını kaydetti. Yetkili, "Dünya genelinde TÜBİTAK'ın geliştirdiği taşınabilir boyutlarda, yüksek gizlilik dereceli bilgiyi güvenli saklayabilecek türde bir ürün henüz yapılamadı. Böyle bir ürünü geliştirebilmek için pek çok ülke halen uğraş veriyor" dedi. NATO'nun tedarik edeceği bilgi güvenliği ürünlerinin değerlendirmesini gerçekleştiren SECAN birimi tarafından uygulanan testlerden başarıyla geçen SIR'ın, Ocak ayında teknik ve operasyonel ihtiyaca uygunluğun değerlendirildiği OPEVAL testlerinden de tam puan aldığını anlatan yetkili, şöyle devam etti: "Cihaz, bir şekilde açılmaya çalışılırsa içerisindeki gizli bilgiler otomatik olarak siliniyor. Yanlış şifre girilmesi durumunda ya da istenildiğinde cihaz üzerindeki tek tuşla bilgiler silinebiliyor. Ürünün tasarımının ve üretiminin yüzde yüz yerli mühendislik ve kaynaklarla gerçekleştirilmesi de TÜBİTAK ve Türkiye adına gurur verici bir olay. NATO'nun teknik ve idari şartlarını sağlayabilen bu ürüne rakip olabilecek teknik yeterlilikte ikinci bir ürün önerilemediğinden, NATO'nun 2009 ihtiyacı olan 600'den fazla cihazın TÜBİTAK UEKAE tarafından sağlanacağını bildirdi.

NTVMSNBC

MAYINA DAYANIKLI ARAÇ

Otokar'ın ürettiği mayına dayanıklı pusuya karşı bekası artırılmış "KAYA" aracı, Birleşik Arap Emirlikleri'nin başkenti Dubai'de 22-26 Şubat tarihleri arasında düzenlenen IDEX 2009 fuarında tanıtıldı.

Otokar, mayına dayanıklı pusuya karşı bekası arttırılmış araç sınıfına ait KAYA aracının seri üretime hazır olduğu bildirildi. Yurtdışına da ihraç edilmesi planlanan KAYA, Daimler Chrysler Unimog 5000 yürür şasisi üzerinde tasarlandı.

En iyi balistik korumanın sağlanabilmesi için monokok bir zırhlı gövdeye sahip. 4x4 KAYA'nın sürücü ile mürettebat bölümleri ayrı olarak geliştirildi. 12 kişilik mürettebat taşıma kapasitesine sahip araçta, içerideki personeli korumak için özel olarak mayına ve patlamaya karşı korumalı koltuk sistemleri de bulunuyor. Aracın iç tasarımında ise gerektiğinde tahliyenin hızlı ve kolay sağlanmasının hedeflendiği belirtiliyor.

KAYA aracının mayın dayanım konsepti, Otokar tarafından sanal ortamda özel yazılımlar kullanılarak gerçekleştirilen mayın patlama simülasyonlarıyla oluşturuldu. Simülasyonlarda, aracın farklı yerlerinde gerçekleştirilen patlama denemeleri ile araca en etkin mayın koruması sağlandı.

İlk prototipin 2008 yılında tamamlanmasının ardından aracın uluslararası askeri standartlara göre yapılan performans ve otomotiv performans testleri de başarı ile tamamlandı. KAYA aracı, farklı arazi koşullarında da başarıyla test edildi. Modüler bir tasarıma sahip olan KAYA, gerektiğinde mayın korumalı yük taşıyıcı araç olarak da kullanılabilir.

IDEX 2009'da Otokar'ın standında KAYA'nın yanı sıra, 4x4 ZPT (Zırhlı Personel Taşıyıcı) ve Gürcistan Ordusu saflarında muharebe tecrübesi de yaşayan Cobra taktik tekerlekli zırhlı aracı da yer aldı.

CNN TURK

BİRİNCİ WIMAX TÜRKİYE KONFERANSI YAPILDI

Mobil genişbant bağlantının geleceği olarak görülen WiMAX teknolojisini ele alan WiMAX Türkiye Konferansı Çırağan Sarayı'nda gerçekleştirildi

WiMAX teknolojisinin 2003 yılından beri kat ettiği yol, tüketicilere sunduğu avantajlar ve Türkiye'deki WiMAX uygulamaları ve bu uygulamaların geniş kitlelerle buluşma sürecinin tartışıldığı platformda, WiMAX'ın Türkiye'deki geleceği tartışıldı.

Intel Türkiye adına bir yetkili, günümüzde dünya çapında 1,4 milyardan fazla İnternet kullanıcısı olduğunu belirterek, 150 milyondan fazla aktif ağ sitesi olduğu ifade etti. İnternet üzerinde her gün 1,5 milyardan fazla arama yapıldığını kaydeden yetkili, bu sayının her geçen gün bir öncekine göre arttığını belirtti. YouTube üzerine her dakika 10 saatlik video eklendiğini söyleyen Erten, her ay 10 milyar videonun izlendiğini, günde 100 binin üzerinde blog (e-günlük) yazısı yazıldığını ifade etti. 2001 yılında kurulan WiMAX Forum (Worldwide Interoperability for Microwave Access - Mikrodalga İletişimi için Dünya Çapında Birlik) tarafından geliştirilen telekomünikasyon teknolojilerine verilen ortak addır. Farklı veri transferi yöntemleri ile mobil genişbant veri iletişimine olanak tanıyan protokoller, basit anlatımla, evlerde kullanılan kablosuz ağ çözümlerine benzer bir bağlantının çok daha geniş bir alanı kapsayarak dağıtılmasına olanak tanır. Intel ve kamu kurumlarının girişimleriyle, WiMAX günümüzde şimdiye kadar Ankara Numune Hızır'ın ambulanslarında, hastaların durumunu hastaneye aktararak daha hızlı müdahale yapılabilmesi için kullanıldı. Bununla birlikte Intel ve Fatih belediyesinin, Fatih genelinde bulunan güvenlik kameralarının yönetimi ve sağlık konusunda yapılan WiMAX çalışmalarıyla birlikte, ODTÜ'de kurulmuş olan bir de WiMAX laboratuvarı bulunuyor.

INOVASYONFORUM

LİDERLER İÇİN EN İYİ ŞİRKETLERİ ARAŞTIRMASINDA SÖZ TEKNOLOJİ ŞİRKETLERİNİN

“Liderler İçin En İyi Şirketler” araştırmasına bu yıl teknoloji şirketleri damgasını vurdu. Yenilikçi ürünleriyle tanınan 3M en iyi şirket seçilirken, IBM, Nokia, Oracle ve Intel gibi dünya devleri ilk defa sıralamaya girdi.

Global danışmanlık şirketi Hay Group tarafından yapılan araştırma, liderler için dünyanın en iyi şirketlerini belirledi. Tüm dünyadan farklı ölçekte bin 140 şirketin katıldığı araştırmada liderler için en fazla yatırımı yapan 20 şirket ve bu şirketlerin liderliğe ilişkin yaklaşım ve uygulamaları değerlendirildi. Şirketler ve yöneticilerine, ekonomik krizin neden olduğu zorlukların nasıl aşılabacağına dair başarılı olacak birkaç uygulamayı da içinde barındıran araştırmanın sonuçlarına göre ileri teknoloji uygulayan şirketler en iyi sıralamasında üst sıralara yerleşti. Procter&Gamble, General Electric, HP ve IBM gibi dünya devlerinin yer aldığı sıralamanın zirvesinde ise yenilikçi ürünleriyle tanınan post-it markasının yaratıcısı 3M şirketi yer alıyor. Geçen yıl gerçekleştirilen aynı araştırmada 15’inci sırada yer alan şirket, bu yıl “Liderler için En İyi Şirketler” araştırmasında birinci sırada yer alıyor. Bir önceki yılın birincisi General Electric üçüncülüğe gerilerken, Coca-Cola dördüncü, HSBC beşinci, Nokia 11’inci ve McDonald’s 15’nci sırada yer aldı. En iyi 20 şirket araştırmasının son sırasında ise teknoloji devi Intel yer aldı. Araştırmaya göre dünyanın en iyi 20 şirketi kriz döneminde dahi liderlere yapılan yatırımlara ara vermeden devam ediyor.

Bu durumu Hay Group Türkiye yetkilisi “Bu yıl araştırmaya katılan şirketlerin tüm çalışanlar için bir gelişim programı uygulamak yerine daha çok liderlere odaklandığını, liderlik yeteneklerinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için daha çok yatırım yaptıklarını görüyoruz” diyerek yorumluyor. Liderler için en iyi şirketlerin aynı zamanda liderlik gelişimi için ciddi yatırımlar yapanlar olduğuna da dikkat çeken yetkili, özel projeler için yapılan görevlendirmelerin ve Internet odaklı gelişim programlarının, liderler için yapılan yatırımları kapsadığını dile getirdi.

Araştırma sonuçlarına göre liderler için en iyi 20 şirket, liderlik gelişimine öncelik tanıyor. En iyi 20 şirketin yüzde 70’inin çalışanlarını liderlik

rollerine hazırlamak ve değerlendirmek için ayrı bir süreci bulunuyor. Tüm şirketler bazında bakıldığında ise bu özellik yüzde 37’lere kadar geliyor. Liderler için en iyi 20 şirketin yüzde 65’inde yetenek yönetimi açık bir stratejiyle belirlenirken, her iki şirketten biri liderlik gelişimini hızlandıran programlar uyguluyor.

Araştırmaya katılan en iyi 20 şirketin yöneticilerinin yüzde 83’ü “Organizasyonların liderlerde en değer verdiği özellik nedir?” sorusuna “Uygulama, sonuç odaklılık ve stratejileri başarılı bir şekilde hayata geçirme” olarak yanıt verdi. Araştırma sonuçlarına göre insanlar, standart belirleyen, baskıcı ve dostane ilişkiler sürdüren liderler yerine, demokratik bir yönetim şekli benimseyen liderlerle çalışmayı tercih ediyor. Kriz döneminde ise daha net hedefler ve daha çok iletişim istiyor araştırmaya katılan yöneticilerin beklentileri arasında. Liderlerin en önde ve daha görünür olmaları, tercih edilen bir başka özellik olarak ortaya çıkıyor. İlk yirmi şirketin yüzde 65’i kararlardan üst düzey yöneticileri sorumlu tutarken diğer şirketlerin yalnızca yüzde 36’sı bunu yapıyor. Araştırmaya katılanların yüzde 62’si matris organizasyon yapısının giderek daha fazla kullanıldığına dikkat çekiyor. yetkili, alışlagelmiş yukarıdan aşağı yetki zincirinin yerini yeni, cesur ve yatay yapılanmış birimlerin ve yönetim ekiplerinin etkin olduğu bir karar alma sürecine bıraktığını ifade ediyor.

İşte liderler için en beğenilen şirketler 2008 araştırmasının sonuçları:

1. 3M Company (15) 11. Nokia
2. Procter & Gamble (2) 12. Accenture Ltd.
3. General Electric (1) 13. FedEx
4. Coca-Cola (5) 14. Infosys Technologies Ltd.
5. HSBC Holdings (14) 15. McDonald’s Corporation (18)
6. ABB 16. Caterpillar
7. Southwest Airlines 17. American Express
8. IBM 18. Cisco Systems
9. Hewlett-Packard (10) 19. Oracle
10. PepsiCo (7) 20. Intel Corporation

* Parantez içindeki rakamlar bir önceki yıla dair sıralamadaki yerlerini göstermektedir.

VETEKNOLOJİ.COM

INTERNET DOLANDIRICILIĞI UYUŞTURUCUYU GEÇTİ

Alışveriş sitelerinin artması ve bankacılık işlemlerinin sanal ortama taşınması, internet dolandırıcılığını yarattı. İnternetteki güvenlik sistemlerini delip banka hesaplarına ulaşabilen sanal dolandırıcılar, alınan her türlü önleme karşı yeni yöntemler geliştiriyor.

Sanal dolandırıcılığın en fazla yapıldığı yer ise internetin hayatın hemen hemen her alanına girdiği Avrupa ülkeleri... İnternet suçlarının son yıllarda ortaya çıkması nedeniyle de cezai önlemler yetersiz kalıyor. Ancak internet sadece dolandırıcılık için değil, artık ülkeler arası savaşlar için de bir zemin.

Deutsche Welle'de yer alan habere göre yeni nesil dolandırıcıların en sık kullandığı yöntemlerden biri, düzmece e-postalar yollayarak müşterilerin banka hesaplarını boşaltmak...

Gönderilen elektronik postalarda, örneğin, banka müşterilerinden sistem güncellemeleri gerekçesi ile kullanıcı adı, şifre ve parolalarını yeniden girmeleri isteniyor. Bu işlemin de gönderilen iletinin sonunda yer alan bağlantı üzerinden gerçekleştirilebileceği belirtiliyor.

Ancak bu yanıltıcı bir bağlantı ve müşteriyi, bankanın internet sayfası yerine, başka bir siteye yönlendiriyor. Bunu fark etmeyen bir müşterinin bilgilerini vermesi durumunda da dolandırıcılar müşterinin hesabı boşaltmak için gereken tüm bilgiye sahip oluyor. Bilgilerin bu şekilde ele geçirilmesine İngilizce'de "Phishing" deniyor. Bu sözcük, şifre anlamına gelen "password" ve balık avlamak anlamına gelen "fishing" kelimelelerinden türetilmiş. Alman Bilişim Teknolojileri Birliği Bitkom'un verilerine göre, dolandırıcılar kişisel hesaplarına 2007 yılında bu yolla yaklaşık 13 milyon euro aktardı.

Rus antivirüs yazılım şirketi Kaspersky Lab uzmanlarından Stanislav Schewtschenko ise internet dolandırıcılığının zaman içinde değişim gösterdiğini ve dolandırıcılık için başka yöntemler de keşfedildiğini belirtiyor: "Eskiden tek başlarına çalışıyorlardı. Bugün organize firmalar söz konusu. Hatta bu konuda bir sektör oluşmuş durumda. Belirli bir sisteme saldırması için üretilmiş zararlı bir kod sahibi olmak istediğinizde, artık siparişi programcının kendisine değil, aracılık yapan komisyoncuya veriyorsunuz."

"Hacker" olarak adlandırılan internet korsanlarının, site çökertip altına adlarını yazdıkları devirler de sona erdi. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı AGİT'in verilerine göre, "zamane korsanları" yılda 100 milyar doları zimmetlerine geçiriyorlar, hem de yerlerinden hiç kıpırdamadan. İnternette elde edilen haksız ka-

zanç, uyuşturucu ticaretinden elde edilen miktarı çoktan geçmiş durumda.

Özellikle Rusya, Çin ve Brezilya yasadışı işler için kullanılan sunucuları ile, yani "server"larıyla meşhur. Bunlar kimse tarafından kontrol edilmiyor. Kullanıcıların sadece kimlikleri değil, hangi ülkede yaşadıkları bile muamma. "Hacker"ların bir diğer numarası ise bilgisayarları ele geçirmek. Bunu İngilizcesi "backdoors" olan "arka kapılar" sayesinde yapıyorlar. Bu küçük programlar ile kullanıcının haberi olmadan bilgisayarına girmek mümkün. Schewtschenko, "arka kapı" tehlikesini şöyle anlatıyor:

"Bilgisayara bir kontrol modülü sokuluyor. Böylece bilgisayar, bir ağı parçası haline getiriliyor ve birinin onu kontrol etmesi mümkün hale oluyor. Bu kişi istediği komutu verebilir, örneğin 'şu sayfaya git'. Eğer bir milyon bilgisayar aynı anda o sayfaya giderse, sayfayı işlemez hale getirirsiniz."

Bu işleme internet dilinde "denial of service", Türkçe'deki karşılığıyla "servis dışı bırakma" deniyor. Burada temel olan, sistem kaynaklarını veya bant genişliğini tüketerek servislerin hizmet dışı bırakılması... Bu çeşit saldırılar ülkeleri de hedef alabiliyor.

Örneğin Estonya, Rusya'yı, 2007 yılının nisan ayında siber saldırılar yoluyla bilişim altyapısını çökertmekle suçluyor. Bilişim güvenliği firması McAfee'nin hazırladığı rapora göre, Rusya'nın siber saldırılar için son hedefi Gürcistan.

McAfee aynı raporda, Rusya'da internet suçlarına karşı neredeyse hiçbir yaptırım uygulanmadığını belirtiyor. Rusya'nın ve Çin'in suçla mücadele konusunda, uluslararası makamlarla işbirliği yapma konusunda da isteksiz davrandıklarına değiniyor.

"Suçluların bir bölümü gerçekten Rus... Sürekli vatandaşlarımız tarafından yazılıp arşivlenmiş kodlar buluyoruz. Bu halkımızın yüksek teknoloji seviyesine de işaret ediyor. İçimizden bazılarının kötülerin tarafını seçmiş olmaları üzücü. Ancak zararlı kodların büyük bölümünün bizim tarafımızdan yazıldığını söylemek de yanlış olur."

Dünyanın en ünlü antivirüs yazılım şirketi Kaspersky'nin işi zor. 90 uzman, sabahtan akşama kadar yeni virüslerin, truva atlarının ve solucanların peşinde koşuyor. Ayda bir kez en önemli bilişim güvenliği firmaları bir araya gelerek, elde ettikleri verileri karşılaşıyorlar. Son veriler, ABD'de her üç kullanıcıdan birinin internet üzerinden işlenen suçlardan korktuğu için, internet alışverişlerini sınırladığını gösteriyor.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ

Aylık Bilişim Teknolojileri
Haber Bülteni
Yıl: 4 Sayı: 39
Mart 2009

Her ayın ilk iş günü elektronik
olarak yayınlanır ve dağıtılır.

Atatürk Bulvarı No : 149
Bakanlıklar ANKARA
Tel : 312-413 80 00
Faks : 312-425 48 54
E-posta : sinan@tobb.org.tr

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ HABER BÜLTENİ

TOBB BİLGİ HİZMETLERİ DAİRESİ AYLIK BÜLTENİ

PC DERGİCİLİĞİ VE TEKNOLOJİK GELİŞMELER

Hangi konu olursa olsun, o konu hakkında bilgi edinmek isteyen kişi çok değil bir 10 - 15 yıl evveline kadar aradığı bilgileri kitaplarda ve dergilerde buluyordu. Özellikle bilişim alanında yaşanan çok hızlı gelişmeleri gerek takip edebilmek gerekse de yeni şeyler öğrenmek isteyen kişiler için PC dergileri, zamanında önemli bir açığı kapatmıştır.

Özellikle Internet bağlantısının toplumun büyük bir kesimi için kolay ulaşılabilir ve ucuz olmadığı zamanlarda bir nesil meraklarını bu tür PC dergileriyle giderdiler. Kabaca 1995 - 2005 yılları arasında Türkiye'de PC dergilerinin altın çağı olarak nitelendirmek belki biraz abartıya kaçsa da herhalde yanlış olmayacaktır.

O zamanın şartlarına göre edinilmesi çok zor olan büyük boyutlu dosyaları okuyucularına hediye eden dergiler sayesinde insanlar pek çok programla sadece tanışmadılar aynı zamanda bazılarında uzmanlaştılar da.

Teknolojik imkanların gide- rek daha iyi bir hale gelmesi neticesinde bu tür dergilere olan ilgi maalesef azalmaya başladı. Artık büyük bir heyecanla yeni sayısı beklenen ve alındığı zaman da sular seller gibi okunan dergilerin müdavimlerinin sayısı eskiye kıyasla epey bir azaldı. Şimdi güncel gelişmeler Internet ortamında çok daha hızlı ve ucuza takip edilebiliyor.

Söz konusu dergilerin eski takipçilerinin bir kısmı her şeye rağmen alışkanlıklarını sürdürerek her ay düzenli olarak dergilerini alırken diğer bir kısmı da eski dergilerinin web sayfası ve forumunu takip etmekle

yetiniyorlar. Dikkatli bir gözle bakıldığı takdirde forumlarda da artık dergi içeriklerinin eski kaliteyi yakalayamadığından şikayet ediliyor. Bir başka yakınma konusu da dergilerin baskı ve kağıt kalitesiyle ilgili oluyor. Baskı kalitesinden fedakarlık, satış oranları düşen dergilerin zarar etmemek için aldıkları ilk önlemlerden biridir. Bu yüzden dolayı dergileri suçlamamak gerekir.

Diğer şikayet konusunun savunmasına gelince; PC dergileri doğal olarak her bilgi seviyesinden kullanıcının dikkatini çekecek konulara yer vermek zorunda kaldığından bir süre sonra bazı kullanıcılar için içerik sürekli kendini tekrarlayan bir hale gelebiliyordu; çünkü hep bu dergileri okuyan kullanıcıların da aynı konularla karşılaşması kaçınılmaz oluyordu. Bu duruma gün geçtikçe bilgiye erişimin daha kolay bir hale gelmesi de eklenince dergilere olan rağbetin azalması kaçınılmazdı.

Çoğu kullanıcı için artık aradığı sorunu arama motorlarını kullanarak çözmek daha kolay olduğu için dergiler gitgide geçmişte bir anı olma yolunda hızla ilerliyorlar. Bazı dergiler de yayın hayatlarını elektronik ortama taşıyarak kullanıcılarıyla sanal ortamda buluşuyorlar ancak öyle görünüyor ki bu tür e-dergilerin çoğu basılı emsalleri kadar fazla kişiye ulaşmıyor.

Kağıda basılı dergiyi alan insanlar, bir yandan gelişmeler karşısında duydukları heyecan öte yandan meraklarının da etkisiyle ve okudukça artan bilişim kültürlerinin de teşvikiyle derginin büyük bir kısmını okuyorlardı. Böylece daha önce akıllarına gelmeyen pek çok konuda bilgi sahibi olarak bilişim ve teknoloji alanında

günden güne bilgileri artan bireyler haline gelebiliyorlardı.

Oysa sanal ortamlarda insanlar genellikle sadece aradıkları konularla ilgili sorgulama yaparlar ve istediklerini elde edince sunulan bilgilerin geri kalanı ile ilgilenmezler. Burada bir yanlış anlaşılmanın da önlenmesi gerekir. İnsanlar tabi her gördükleri makaleyi okumayacaklar. Yoksa ortaya çıkan sonuç bir kültür birikimi değil bir bilgi kirliliği olacaktır ancak spesifik bir konuda ihtiyacı karşılamaya yetecek bilgiden sonra merakı gidermek için fazladan birkaç yazı bazen daha yararlı olabilmektedir.

Örneğin belirli bir işi yapmak için gereken bir program hakkında okunan bir yazıda o programın alternatiflerinin tanıtıldığı ya da dergi editörlerinin kişisel düşüncelerinin yer aldığı bölümler kullanıcıya çoğu zaman kolaylık ve seçme şansı tanımaktadır oysa internette edinilen bilgilerin çoğunun blog ya da forum sayfalarından olduğu düşünülürse herhalde okuyucu da bu tür bilgilerin aşırı kişisel olduğuna hak verecektir.

Ne olursa olsun gelişim ve buna bağlı olarak ta değişim sürüyor ve sürecek. Bu durumda PC dergilerinin ve dergiciliğinin eski önemini korumasını beklemek haksızlık olur. Zamanla birlikte bilgiye erişimde kullanılan yöntemler de değişti. Artık aranan bilgi çok kısa sürede elde edilebiliyor ancak şartların bu kadar elverişli olmadığı dönemlerde PC dergilerinin oynadığı rolü hatırlamak ve nostaljik bir vaziyet içinde takdir etmek de bir neslin borcu olsa gerek.

(sinan@tobb.org.tr)